

Dosarul nr. 2rac-172/22
(2-19188935-01-2rac-08082022)

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. I. Volcovschi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fujenco, L. Caraianu, A. Mironov)

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul recurentului
Societatea cu Răspundere Limitată „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Sadova Vin” împotriva Societății cu Răspundere Limitată
„Basarabia Lwin Invest” cu privire la încasarea penalităților în baza contractelor de
livrare a mărfii și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Societatea cu Răspundere
Limitată „Basarabia Lwin Invest”, avocatul Andrei Coadă, a fost menținută hotărârea
din 28 iulie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 27 noiembrie 2019, S.R.L. „Sadova Vin” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva S.R.L. „Basarabia Lwin Invest” cu privire la încasarea
penalităților în baza contractelor de livrare a mărfii și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 iulie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, acțiunea
a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul S.R.L. „Basarabia Lwin Invest” în beneficiul S.R.L.
„Sadova Vin” suma în mărime totală de 23 592 lei și 13 bani, cu titlul de penalitate în
baza contractului de livrare a mărfii cu nr. 02/02 din 23 februarie 2017.

S-a încasat din contul S.R.L. „Basarabia Lwin Invest” în beneficiul S.R.L.
„Sadova Vin” suma în mărime totală de 32 831 lei, cu titlul de penalitate în baza
contractului de livrare a mărfii cu nr. 03/03 din 23 martie 2017.

S-a încasat din contul S.R.L. „Basarabia Lwin Invest” în beneficiul S.R.L.
„Sadova Vin” suma în mărime totală de 77 594 lei și 74 de bani, cu titlul de penalitate
în baza contractului de livrare a mărfii cu nr. 01/01 din 16 ianuarie 2018.

S-a încasat din contul S.R.L. „Basarabia Lwin Invest” în beneficiul S.R.L.
„Sadova Vin” suma în mărime totală de 45 495 lei și 58 de bani, cu titlul de penalitate
în baza contractului de livrare a mărfii cu nr. 06/09 din 03 septembrie 2018.

S-a încasat din contul S.R.L. „Basarabia Lwin Invest” în beneficiul S.R.L.

„Sadova Vin” suma în mărime totală de 219 238 lei și 31 de bani, cu titlul de taxă de stat proporțional pretențiilor admise în mărime totală de 6385 lei și 58 bani.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, s-a respins cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, avocatul Andrei Coadă și s-a menținut hotărârea din 28 iulie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

La 29 iunie 2022, reprezentantul recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat și hotărârii din 28 iulie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că atât instanța de fond cât și instanța de apel la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 08 august 2022 (f.d. 43, Vol. II), instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 06 septembrie 2022, reprezentantul intimatului S.R.L. „Sadova Vin”, Petru Aghenie, a solicitat de a considera recursul declarat de reprezentantul recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev, ca inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit. Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central a fost pronunțată la 28 iulie 2021.

Prin decizia din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul

declarat de reprezentantul apelantului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, avocatul Andrei Coadă, cu menținerea hotărârii din 28 iulie 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central.

Copia deciziei integrale a Curții de Apel Comrat din 17 februarie 2022 a fost expediată în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal la 13 aprilie 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f.d. 14, vol. II).

În corespundere cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești, Colegiul constată că la 07 aprilie 2022 decizia din 17 februarie 2022 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Comrat.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, anume că decizia din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat prin intermediul oficiului poștal a fost expediată la 13 aprilie 2022 în adresa apelantului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest” care a recepționat-o la data de 19 aprilie 2022, potrivit avizului de recepție contrasemnat, nr. DS8006321584AS (f.d. 17, Vol. II), cât și a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de 07 aprilie 2022.

Cu toate acestea, reprezentantul recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev, a declarat recursul împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, la 29 iunie 2022 (f.d. 29, Vol. II), în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

De asemenea, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.41 din 24 februarie 2022 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 24 februarie - 24 aprilie 2022.

La data de 02 martie 2022 a fost emisă Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696), art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 privind declararea stării de urgență (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 52-2, art. 63-1), pct. 6, 7, 8 și 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001.

Luând în considerare faptul că prin prisma pct. 5.1.2 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.5 din data de 02 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului de către reprezentantul recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev, după întrerupere a început a curge la data de 25 aprilie 2022, termenul limită fiind data de 25 iunie 2022.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 25 aprilie 2022, ziua imediat următoare încetării regimului stării de urgență, de asediu și de război și a expirat la data de 27 iunie 2022 (luând în considerare că data de 25 iunie și 26 iunie 2022 sunt zile nelucrătoare), recursul fiind depus la data de 29 iunie 2022, fără o argumentare probată a depășirii termenului.

Totodată, careva probe că recurentul nu a avut acces la textul integral al deciziei nu au fost prezentate în instanța de recurs.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere probele din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla derularea dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că recurentul S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev, nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului său (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, par. 60, 61).

În acest context, se va reitera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Circumstanțele constatate supra denotă că reprezentantul recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev, urma să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află prezentul litigiu.

Respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate inacțiunii reprezentantului recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev.

În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătoresc.

Astfel, reprezentantul recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu

Dragnev, urma să se intereseze la intervale rezonabile de timp despre derularea procesului în cauză.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, depusă de reprezentantul recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev la 29 iunie 2022, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de reprezentantul recurentului S.R.L. „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Basarabia Lwin Invest”, Valeriu Dragnev, împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat